

Начелник Војне академије бригадни генерал доц. др Младен Вуруна

Акредитација Војне академије значи искорак не само ка повећању ефикасности и квалитета у образовању будућих официра, већ и у процесу формирања Војног универзитета и будућег регионалног образовног центра Војске Србије

Непрекидна утакмица

У храму војног интелекта и кошници знања и науке, каква је Војна академија, нема дана а да се нешто не догађа. Промоција најмлађих потпоручника Војске Србије, донедавно студената 129. и 130. класе, тек је завршена, а већ се припремају и реализују друге, такође веома значајне активности. Завршетак логоровања бруцоша и почетак нове школске године тренутно заузимају централно место у агенди начелника Војне академије бригадног генерала доцента др Младена Вуруне. Ипак, разговор за „Одбрану“ започињемо утисцима о недавној величанственој промоцији потпоручника, четврту годину заредом организованом пред Домом Народне скупштине Србије.

□ *Господине генерале, иако сте и раније имали високе дужности у Војсци – доскоро сте били начелник Управе за школство, нисте често били у улози команданта параде, каква је промоција најмлађих потпоручника. Да ли су се сплели утисци о том, традиционално, значајном догађају?*

– И ове године промоцију потпоручника испред Дома Народне скупштине својим присуством увеличао је председник Републике, што има изванредан значај за све наше студенте, не само за оне који су добили прве официрске чинове. То је искуство које се никад не заборавља. Више од милион и сто хиљада гледалаца посматрало је тај догађај преко телевизије, на стотине их је било присутно у Пионирском парку, преко пута здања пред којим се свечаност одвијала, што све говори о великом интересовању народа за тај догађај и Војску Србије у целини. Та манифестација је, већ традиционално, кулминација не само нашег рада с том генерацијом студената, или наших једногодишњих активности, већ и свих облика рада у Војној академији. С друге стране, реализација те свечаности надилази саму Војну академију, за њен успех заслужни су како Министарство од-

бране Србије, тако и целокупан државни апарат, који је схватио значај војне професије у друштву. Свој допринос дали су сви који су присуствовали тој манифестацији, од Владе Србије и њених министарстава, до Телевизије, МУП-а, градских власти, Београдског универзитета, верских организација... Таквим манифестацијама, с једне стране, Војска добија реално место у друштву, оно које својим значајем и заслужује, а с друге стране, транспарентним радом Министарства одбране и Војске, народ добија реалнију слику о војном позиву, о организацији која није и не треба да буде неприступачно острво, какво је некада било. Велико занимање за промоцију потпоручника, нешто раније и за аеромитинг, показује да је повећано и занимање за војну професију, што нама у Војној академији, наравно, много значи.

□ Војна академија је ове године акредитована као висока образовна установа, с оригиналним и квалитетним студијским програмима, усклађеним с Болоњском декларацијом. Колико ће то побољшати квалитет студија на Војној академији?

– Све што смо урадили током протекле године, како у вези с акредитацијом Војне академије, као високообразовне установе, која може да реализује академске студије, тако и студијских програма на којима се оспособљава најмлађа генерација студената, несумњиво доприноси ефикаснијем и квалитетнијем образовању будућих официра. Један од основних циљева Болоњске декларације и јесте ефикасније студирање, односно смањење празног хода. Добро одмерени концепти и садржаји наставног плана студијских програма, објективно утврђене норме и активности везане за практичне облике наставе, односно обуку, правилно избалансирани однос између редовне наставе и обуке, односно успостављање синергије између та два облика реализације наставе, увелико повећавају ефикасност и квалитет студирања. Стандарди које је прописио Високи савет за образовање и које је Војна академија испоштовала у процесу акредитације уносе и квалитет више у процес образовања. Тај квалитет представља обавезу да се у процесу побољшања наставе и повећања ефикасности стално истрађава, да се не стане с добијањем лиценце. Налазећи се у непрестаној утакмици принуђени смо да одржавамо високе стандарде у образовању, како у квалитету наставе, тако и у сталном усавршавању наставног кадра и наставне базе. Практично, не знам шта је теже, остварити максималне захтеве, потребне за добијање лиценце, или задржати се у том врху. У сваком случају, та непрекидна утакмица и наша настојања да стално побољшавамо стандарде повећавају квалитет образовања студената у Војној академији. Наравно, та настојања прво се одражавају на квалитет наставника који ће се, квалитативно и квантитативно повећаним радом, непрекидно борити за место које заузимају у образовном процесу, затим ће се одразити на побољшање квалитета наставне и стручне литературе и, на крају, повећаће се и захтеви према студентима који ће, зато, морати да раде свакодневно, а не само у испитном року. Крајњи резултат биће ефикасније и квалитетније студирање, које ће и просечном студенту омогућити завршетак у року. Квалитетнији стандарди траже и непрекидну евалуацију, што, са своје стране, води непрекидном побољшавању како студијских програма, тако наставника и самих студената. Налазимо се, дакле, у непрекидној утакмици.

□ У реализацији наставних садржаја Војна академија веома успешно сарађује и с цивилним факултетима. Да ли се сада нешто у том погледу мења и да ли је идеја о укључивању Академије у Београдски универзитет још у опцијају?

– Војна академија традиционално има веома добро сарадњу и с Београдским и с Нишким универзитетом. Ту сарадњу, сасвим сигур-

но, прошириваћемо убудуће и с другим универзитетима. Наставници с цивилних факултета, који, у складу са прихваћеним стандардима, реализују наставу на Војној академији, знатно доприносе квалитетнијем наставном процесу, а тиме и ефикасном образовању будућих официра. Из године у годину њима је, како и сами често истичу, све веће задовољство да раде овде, између осталог и зато што се побољшава квалитет средњошколаца који уписују Војну академију.

□ А да ли ће Војна академија постати део Београдског универзитета?

– Војна академија неће постати део Београдског универзитета. Акредитацијом, Војна академија је постала део високообразовног система Републике Србије. Наш

– Наш наредни циљ јесте оснивање Војног универзитета. Управо смо у процесу његовог оснивања. Потребно је, наравно, као и у случају Војне академије, акредитовати установу и њене студијске програме. Очекујемо да се то оконча до децембра, а затим је на Влади да донесе одлуке о оснивању универзитета. Суштински, Војни универзитет доноси побољшани квалитет наставе и образовања официра, а омогућиће и реализацију, како последипломских и докторских студија, тако и научних истраживања значајних за одбрану. Војни универзитет даће институционални оквир и за стварање научног наставног кадра за Војну и Војномедицинску академију.

наш наредни циљ јесте оснивање Војног универзитета. Управо смо у процесу његовог оснивања. Потребно је, наравно, као и у случају Војне академије, акредитовати установу и њене студијске програме. Очекујемо да се то оконча до децембра, а затим је на Влади да донесе одлуке о оснивању универзитета. Суштински, Војни универзитет доноси побољшани квалитет наставе и образовања официра, а омогућиће и реализацију, како последипломских и докторских студија, тако и научних истраживања значајних за одбрану. Војни универзитет даће институционални оквир и за стварање научног наставног кадра за Војну и Војномедицинску академију.

□ Рекли сте да последњих година у Војну академију долазе све бољи средњошколци, што доказује и повећано занимање за Војску и војни позив. Ове године међу студентима Војне академије има још више девојака. Како су се показале прве две генерације?

– Управо смо примили трећу генерацију девојака. Сечена искуства говоре нам да су девојке веома мотивисане и у редовној настави и током обуке. Веома озбиљно схватају све своје обавезе, како током наставног процеса, тако и у свакодневном раду и животу на полигонима и Академији. Њихово залагање је изузетно, као да желе да се такмиче с младићима, а не само између себе. То и код младића рађа веће амбиције, повећава њихову озбиљност у приступу обавезама. Студенти који су ове године примљени у 134. класу управо се налазе на логоровању, на реализацији „кампа број 1“, веома су мотивисани и показују одличне резултате. То проистиче из квалитета који смо добили. Према подацима које смо до сада прикупили, у односу на прошлу годину, знатно је већи број врло добрих средњошколаца, док је број одличних матураната једнак прошлогодишњем. Ове године нешто је већи број и такозваних вуковаца, с просеком 5,00. Наравно, прецизнији подаци биће познати тек после свих тестова, вежби, испита који студенте очекују сваког месеца, али је већ сада јасно да ће и с најмлађом генерацијом студената бити милина радити.

□ Споменули сте и Војни универзитет. Колико сте одмакли у реализацији тог пројекта и да ли ће та иницијатива имати значаја у процесу стварања регионалног образовног центра?

– Оснивање Војног универзитета у одређеној мери ће се одразити и на формирање регионалног војног образовног центра у Србији, самим тим што ће подићи ниво војног образовања у нас. Капацитет и квалитет Војне академије су у региону познати, они одавно постоје. У Мађарској има један такав универзитет који школује за потребе војске, али и других у систему безбедности, попут запослених у царини, правосудју и другим државним установама, инволвираним у систем безбедности и одбране државе. За формирање регионалног центра треба не само задржати већ и подићи квалитет наставника, материјалне базе наставе и студијских програма. Када то остваримо,

а врло смо близу тога, моћи ћемо тржишту знања у региону понудити и наше услуге. Посебно зато што традиција војног образовања у Србији постоји веома дуго. Ми већ сада у нашем војном образовном систему имамо официре из других земаља.

□ *Да ли ће бити промена и у највишем нивоу образовања у Војсци? Ту мислим на Школу националне одбране.*

– Школа националне одбране је највиша образовна установа у нашем војном образовном систему, који обухвата све нивое школовања, од Војне гимназије, преко Академије, до највиших нивоа оспособљавања у школи националне одбране. У тој школи реализујемо концепт прихваћен у већини савремених армија, од четири нивоа усавршавања. То су нижи штабни командни курс, командно-штабно и генералштабно усавршавање и четврти ниво, који би трајао до четири месеца и који бисмо назвали високе студије безбедности и одбране. Интеграција образовања војних лица и цивила, ангажованих у пословима одбране и безбедности, посебно у времену све опсежније цивилне контроле власти, представља топ тренд и у војном образовању развијених земаља, у којима су цивилно-војни односи на неком вишем нивоу.

□ *Како сте задовољни сарадњом с другим војним образовним установама у Европи и свету и да ли можете да процените место Војне академије на тржишту војног образовања? Да ли ће у наредном периоду већи број наших студената бити школован у иностранству и да ли ће, с друге стране, у Академији бити све више страних студената?*

– Војна академија има веома развијену међународну војну сарадњу. Код нас су све чешће делегације образовних установа страних армија. То показује да смо веома атрактивни за стране студенте и официре, али то представља и обавезу да непрекидно држимо корак са савременим достигнућима у војном образовању. Наравно, у складу с нашим финансијским могућностима. С обзиром на то да ми имамо добру традицију војног образовања, следеће године обележавамо 160 година војног школства, логично је што нећемо инсистирати на школовању већег броја наших студената у иностранству. Ми смо претходних година слали неколицину студената у стране војне академије, али тежишно, наши будући официри треба да се школују код нас. С професионалним официрима је, наравно, друга прича. Њих шаљемо на усавршавање у већи број армија и земаља, од САД до Русије, као што из многих земаља имамо официре на усавршавању код нас.

□ *А да ли ће у Војној академији бити више страних студената?*

– Кад је реч о образовању страних студената у нашој Академији, ми можемо да понудимо такву услугу заинтересованим армијама. Наравно, претходно треба да им покажемо чиме располажемо. Имамо намеру да организујемо кодетску недељу, у времену кад нисмо претрпани обавезама у настави, тако да можемо да се посветимо гостима. Таква пракса већ постоји у многим земљама, наши студенти су већ били гости својих колега из неколико академија. Ред је да им узвратимо гостопримство. Позваћемо кадете многих војски с којима имамо развијену билатералну сарадњу, показаћемо им наше војне и историјске знаменитости и достигнућа, наше касарне, наоружање, односно како се живи у нашим војним објектима и нашој војсци. Такве активности су веома добра пракса. Крстарење, једриличарске

регате, међународне студентске конференције, посете војним академијама, све су то облици мултилатералне и билатералне сарадње на којима треба инсистирати и даље. Наши студенти посетили су војне академије у САД, Италији, Турској, Француској, Чешкој Републици, Мађарској, Грчкој, Данској, Норвешкој... То су активности на којима проверавамо сопствене способности, ниво стручне и спортске оспособљености, образовања, знања... На таквим манифестацијама сагледавамо своје место. Следеће године у Турској се одржава Прво војно спортско студентско првенство, на коме ћемо имати једну добру, квалитетну делегацију. Наши студенти су ове године посетили концентрационе логоре у Аустрији, обишли су српска православна светилишта у Грчкој. У целини наши студенти последњих година доста путују, од чега свакако имају доста користи.

□ *Да ли ће се Војна гимназија отворити и за девојчице?*

– Војна гимназија је свакако наша елитна средњошколска образовна установа. Нема никаквог разлога да се у њој не школују и девојчице. О томе се размишљало и ове године, али нисмо успели то да реализујемо. Не значи да следеће године нећемо успети. Сви услови за то постоје, како у самој Гимназији, тако и у интернату. Школовање девојчица у Војној гимназији користило би и Војној академији. Несумњиво би те девојчице стекле нека предзнања, потребна за ефикасније и успешније школовање у Војној академији, са којима доласе младићи.

□ *Господине генерале, пре него што, као нови први човек Војне академије, нешто поручите нај-*

– Високе студије безбедности требало би да интегрисују високе официре и високе државне службенике, помоћнике министра, државне секретаре и људе који заузимају висока места у привреди, а повезани су са одбраном, или безбедношћу земаља. Нема никакве сумње да је едукација цивила, пре свега, оних који су повезани са три познате мисије Војске Србије, веома нужна. Не само на нивоу регионалних власти, Војске и полиције, већ и оних који обављају послове на нижем нивоу, у општинама и локалној самоуправи, и који треба да познају процес доношења одлуке, иначе различит, у свакој од те три целине.

млађим студентима, молим Вас да прокоментаришете једну свакако немилу појаву, која већ готово две деценије оптерећује ову образовну установу. Слика војних бескућника, људи који су, са сецесијом бивших југорепублика остали без својих станова, у кругу Војне академије, ипак не носи лепу поруку будућим официрима, али и отежава остваривање амбициозних идеја о којима сте говорили. Решење тог проблема свакако није у надлежности Академије, али га она с нестрпљењем очекује?

– Официри и подофицири, али и војни пензионери, који су привремено смештени у објектима Војне академије свакако не представљају добру и охрабрујућу поруку будућим официрима. Њихово присуство не охрабрује ни настојања да оформимо регионални центар. Наравно да збрињавање војних бескућника није у надлежности Војне академије, али ми ћемо им понудити неко решење. Постоје војне академије у којима старешине живе, али је то постављено на сасвим другачијим основама. То су старешине које у кругу војне академије живе док су ту запослене и ангажоване, али нису бескућници. Веома је битно да се тај проблем реши, првенствено због студената, који, природно, свакодневно размисљају о сопственој будућности и о будућности свог позива.

□ *За крај, порука студентима Војне академије?*

– Важно је да схвате да смо свакодневно у непрекидној утакмици. Такмичимо се са самим собом, али и с другима око нас. Сваког дана студенти ће бити у прилици да покажу колико знају и колико могу. Наставни процес биће много интензивнији него ранијих година, од свих чинилаца образовног система тражиће максимум, много више него пре. Како од наставника, тако и од студената, али и од оних који брину о студентском стандарду и условима живота и рада. Они су већ много бољи него раније, повећана су студентска примања, побољшани услови смештаја и рада. Али, много више ће се и тражити од студената. Све ради ефикаснијег и квалитетнијег студирања и већег успеха. На крају, од свакодневног рада највише користи имаће студенти сами. ■

Душан ГЛИШИЋ
Снимко Зоран МИЛОВАНОВИЋ